

Den internationale Forening for Strafferet.

(union internationale de droit pénal).

I dette Tidsskrifts årgang for 1888 s. 183—84 er det omtalt, at Professorerne v. LISZT i Marburg (nu i Halle), PRINS i Bryssel og van HAMEL i Amsterdam havde taget initiativet til dannelsen af en international Forening for Strafferet.

Foreningen trådte i live den 1 januar 1889. Den begyndte paa denne dag med et tal af 75 medlemmer. Ifølge det første hefte af dens meddelelser for indeværende år er medlemstallet nu steget til 357. Noget nær alle Evropas stater tælle medlemmer i foreningen. Med det overvejende største tal, nemlig 107, møder Tyskland. Derefter komme Østerrig og Ungarn med tilsammen 81, Holland med 21, Italien med 18, Rusland og Sveits hver med 16, Frankrig og Belgien hver med 8. Af de nordiske Lande tæller Norge 7 medlemmer, Sverig og Danmark hver 3, Finland 1. Fra Amerika er der 2 medlemmer fra de forenede Stater i Nordamerika og 1 medlem fra den argentinske republik. Medlemmerne ere alle mænd, hvis livsvirksomhed sætter dem i umiddelbar berøring med strafferetlige spørgsmål, dels i teorien, dels i strafferetsplejens eller straffuldbyrdelsens praxis.

Det første internationale årsmøde holdt foreningen i Bryssel den 7 og 8 august 1889. Mødet overværedes af den belgiske justitsminister (LE JEUNE). For 1890 er årsmødet berammet at skulle finde sted i Bern den 12—14 august. Ved siden af de almindelige møder af international karakter har foreningen imidlertid også dannet nationale grupper af enkelte landes medlemmer. Af disse grupper holdt den ungarske sit første møde den 5 decbr. f. å. Gruppen for Sveits har holdt møde den 16 febr. d. å., væsentlig for at forberede modtagelsen af det internationale møde i Bern. Den tyske gruppe har været samlet til sit første møde den 26 og 27 marts d. å. i Halle.

Udenfor de fra foreningen selv udgæede meddelelser er den gjort til genstand for sympatetisk omtale i næsten alle landes juridiske og fængselsvæsenet behandlende tidskrifter. Mænd, som JAGEMANN (Baden), LAMMASCH og WAHLBERG (Østerrig), v. LILIENTHAL (Sveits), RIVIER (Belgien) og LEVEILLÉ (Frankrig) have i afhandlinger om foreningens formål hilset dens dannelse som svarende til et nutidskrav.

Disse korte træk af den unge forenings ydre liv vise, at den hurtig har haft en betydelig fremgang, og at de mænd, der fattede tanken om dens dannelse og med stor energi have arbejdet på dens fremme, ikke have set fejl, når de gik ud fra, at foreningen vilde tilfredsstille en trang hos et stort antal mænd fra alle lande, hvis livskald det er paa en eller anden måde at beskæftige sig med strafferetten. Dette er i og for sig nok til at påkalde opmærksomheden hos alle, der virke på det samme område. Men de nævnte ydre data give selvfølgelig intet bidrag til at bedømme, om og hvorvidt foreningen vil kunne vente at få nogen virkelig betydning for den videre udvikling af nutidens strafferet. Til at skønne herom må det vides, hvad foreningen fører i sit skjold, hvilken stilling den indtager til det standpunkt, på hvilket nutidens strafferet befinder sig, om og i hvad retning den her vil reformere, hvad værd der må tillægges sådanne reformbestrebelse,

og hvilke udsigter det kan antages, at deres realisation har. Til at orientere i disse spørgsmål sigte de nedenstående bemærkninger.

I.

Foreningens statuter indholde i art. I dens kriminalistiske trosbekendelse. Det hedder her: »Den internationale Forening for Strafferet går ud fra den overbevisning, at forbrydelse og straf lige så vel bør betragtes fra et sociologisk som fra et juridisk synspunkt. Den stiller sig til opgave at bringe denne opfattelse og de af den flydende følgesætninger til anerkendelse i videnskab og lovgivning«.

Statuternes art. II opstiller dernæst 9 sætninger som grundlag for foreningens virksomhed. Disse vel overvejede og omhyggelig redigerede sætninger udføre nærmere, hvad stifterne have villet lægge ind i art. I. De må nødvendigvis blive af særlig vigtighed ved besvarelsen af de ovenfor antydede spørgsmål. Skønt de allerede ere meddelte på det foran nævnte sted i Tidsskriftet, turde det derfor være rigtigt at gentage dem her.

Statuternes art. II lyder således:

»Foreningen opstiller som grundlag for sin virksomhed følgende sætninger:

1. Straffens opgave er at bekæmpe forbrydelsen som socialt fænomen.
2. Strafferetsvidenskaben og straffelovgivningen bør derfor tage hensyn til de anthropologiske og sociologiske forsknings resultater.
3. Straffen er et af de virksomste midler til at bekæmpe forbrydelsen; men den er ikke det eneste middel.

Den bør derfor ikke udrydes af sammenhængen med de øvrige midler til at bekæmpe forbrydelsen, især ikke af sammenhængen med de øvrige midler til at forebygge den.

4. Adskillelsen mellem lejlighedsforbrydere og vane-forbrydere har afgørende betydning, såvel theoretisk som praktisk. Den bør derfor tjene til grundlag for straffelovgivningens bestemmelser.

5. Da strafferetsplejen og straffuldbyrdelsen tjene samme øjemed, og straffedommen følgelig først ved straffens fuldbyrdelse får indhold og betydning, må den sondring mellem straffuldbyrdelsen og strafferetsplejen, som er ejendommelig for nutidens strafferet, anses for urigtig og formålsstridig.

6. Da frihedsstraffen med rette indtager den første plads i vort straffesystem, vil foreningen særlig påagte bestræbelserne for at forbedre fængslerne og de med disse beslægtede anstalter.

7. Foreningen anser det dog for muligt og ønskeligt at erstatte de kortvarige frihedsstraffe med andre straffor, der ere ligeså virksomme.

8. Ved langvarige frihedsstraffe bør straffetidens udmåling ikke blot gøres afhængig af den begåede forbrydelses materielle og moralske grovhed, men også af straffuldbyrdelsens resultater.

9. Uforbederlige vane-forbrydere bør straffelovgivningen stille sig til opgave at gøre uskadelige for så langt et tidsrum som muligt, og det også, når det drejer sig om gentagelse af mindre forbrydelser.»

Det falder i øjnene, at foreningen ikke vil være et selskab med blot theoretiserende formål, åbent for alle videnskabelige standpunkter. Bestemte praktiske formål, der skulle søges gennemførte i lovgivningerne, opstilles, og foreningen er forsåvidt konfessionel, som den fra sine medlemmers side fordrer tilslutning til sit grundsynspunkt og de nærmere angivne følgesætninger af dette. Det hedder udtrykkelig i

art. III: »Foreningens medlemmer slutte sig til de grundsetninger, der ere opstillede i art. II«. På den anden side har det vist sig, at mænd med meget afvigende videnskabelige standpunkter have kunnet samles indenfor foreningens kreds. I den tale, med hvilken PRINS bød deltagerne i foreningens første møde i Bryssel velkomne, gjorde han også stærkt gældende, at foreningens rammer vare så vide, at den kunde samle repræsentanter for alle nationer og alle kriminalistiske skoler om sit »oeuvre de pratique et de bon sens.« Foreningen vil altså dog ingenlunde være en kriminalistisk sekt. Den går ud fra, at de formål, den stiller sig, og til hvilke den kræver sine medlemmers tilslutning, ere af den art, at de kunne erobre sig almindelig anerkendelse i videnskaben, om de end ikke allerede have den. For de almensætningers vedkommende, som statuterne indeholde, er der, når de forstås rigtigt, al rimelighed for, at dette håb vil gå i opfyldelse. Mindre sikkert stiller sagen sig med hensyn til de mere specielle anvendelser. Her som altid, når der skal gøres overgang fra det almindelige til det specielle, er det ikke usandsynligt, at meningerne ville dele sig mere, og at en del af det, foreningens program opstiller, kun vil blive almindelig accepteret *sub beneficio inventarii*. Med hensyn til nogle af disse specielle sætninger, der ere blevne behandlede på mødet i Bryssel, har dette allerede vist sig at være tilfældet, idet de resolutioner, om hvilke man enedes, ere affattede i større almindelighed og med flere forbehold, end man skulde vente efter statuterne. Der er som følge heraf anledning til i den følgende omtale af foreningens program at sondre mellem de almindelige sætninger og de mere specielle anvendelser, der indeholdes i det.

II.

Når statuternes art. I i modsætning til en ensidig »juridisk« betragtning af forbrydelse og straf fordrer en forening af »sociologiske« synspunkter med de juridiske, vilde det have stået klarere for mange, hvad der egenlig menes dermed, hvis der istedenfor det moderne udtryk »sociologisk« var blevet brugt den ældre betegnelse »kriminalpolitisk«. Thi det er dette, som man vil hævde, at strafferetsvidenskaben og straffelovgivningen for tiden tage for lidt hensyn til kriminalpolitiken, at såkaldte juridiske synspunkter for meget beherske dem, og at dette er skyld i, at de have udrettet mindre, end de kunde og burde, for det praktiske formål, at bekæmpe forbrydelsen. Forsåvidt imidlertid en ikke ugrundet terminologi vil hævde også for de »kriminalpolitiske« synspunkter retten til at kaldes »juridiske«, kræves det til fuld forståelse af den omspurgte art. I at være opmærksom på, at udtrykket »juridisk« her er taget i en snævrere betydning. Det juridiske synspunkt, som det bebrejdes videnskaben og lovgivningen, at de for meget have fulgt, består deri, at de strafferetlige spørgsmål væsentlig ere betragtede fra forbryderens standpunkt som angående hans ret. Det kriminalpolitiske synspunkt, som fordres medoptaget, kræver betragtning fra samfundets standpunkt, så at der spørges, hvad der kan fremme det samfundsformål at bekæmpe forbrydelsen. Der kan, med denne forståelse af udtrykkene for øje, tænkes en ensidig juridisk opfattelse af forbrydelse og straf. Det er den, der skyder spørgsmålet om det nævnte formål til side som betydningsløst. Der kan også tænkes en ensidig kriminalpolitisk betragtning. Den skyder spørgsmålet om forbryderens ret til side for formålet. Foreningen kræver, at begge synspunkter bør tages i betragtning.

Heri har foreningen utvivlsomt ret. Men det er næppe noget synderligt nyt. Thi hint ensidige juridiske synspunkt turde både videnskab og lovgivning alt iforvejen være komne ud over. Striden vil derfor ikke komme til at stå på, om begge synspunkter overhovedet have berettigelse, men på, hvor grænsen mellem deres indflydelse skal drages. Her ligger kærnen i foreningens opfattelse. Videnskab og lovgivning have hidtil tillagt det juridiske synspunkt for megen, det kriminalpolitiske for liden indflydelse. Deraf flyde både ufuldstændigheder og forkertheder, på visse punkter planløshed, på andre, at det formål, som dog anerkendes, i virkeligheden modarbejdes. Også heri kan der, i alt fald til en vis grad, gives foreningen ret. Uret vilde den først få, når den eliminerede hint juridiske synspunkt så meget, at den sammenblandede sig med de anthropologiske og sociologiske skoler, som trænge sig frem i nutiden, og som slet ikke kende noget hensyn til en ret for forbryderen, der kunde begrænse de kriminalpolitiske krav. Men hvor velvillig end statuternes art. II i sætningen 2 stiller sig til disse kriminalpolitiske bevægelser, ligger der dog dels i programmet selv et bestemt forbehold ligeoverfor disse skolars konklusioner, dels ses det af forskellige udtalelser af stifterne, og særligt af Liszt, at det er meningen at tage en vis afstand fra hine tendenser.

Det er med føje bemærket, at foreningen, ligesom overhovedet enhver bestræbelse, der sigter til at drage det kriminalpolitiske synspunkt stærkere frem, knytter påny en delvis afbrudt tråd, der fører tilbage til strafferetsudviklingen i slutningen af forrige og begyndelsen af dette århundrede (de relative straffetheoriers tid), medens det ensidige juridiske synspunkt, der skyldtes fransk individualisme og tysk filosofi, under hvis indflydelse de absolute straffetheorier udformedes, fik et større eller mindre herredømme i videnskab og lovgivning i de midterste decennier af dette århundrede. Dette forhold bidrager til at belyse foreningens standpunkt ligeoverfor nutidens strafferet.

Det rent gennemførte juridiske synspunkt — i den ovenfor angivne betydning — ser i straffen et onde, som forbryderen har forskyldt, og ved hvis tilføjelse der ikke bliver spørgsmål om andet formål end det, at han kommer til at lide dette onde og derved soner sin brøde. Fra dette synspunkt bliver opgaven den nøjagtige bestemmelse og afgrænsning af forbrydelsesbegreberne, den omhyggelige subsumtion på grundlag af et strengt fyldestgørende bevis mod den sigtede, og den intet rum for ubestemthed efterladende fastsættelse af strafondet, med det princip for øje, at det skal svare således til den begåede forbrydelse, at det nøjagtig bliver dennes ideelle modvægt. Fyldestgøres dette, er målet nået. Der sker forbryderen hans ret. Andet eller mere er ikke opgaven.

Gennemførelsen af et synspunkt, der på denne måde fjærner ethvert spørgsmål om, hvad nytte samfundet har af straffen, vilde dog snart støde på en vanskelighed. Det lader sig gøre at indsnævre opgaven på den nævnte måde, når lidelsen af strafondet er et øjeblikks sag. Men når det onde, hvori straffen består, strækker sig udover et længere tidsrum, opstå vanskelighederne. Fra det øjeblik derfor, da frihedsstraffen blev det centrale i straffesystemet, måtte det blive klart, at der forelå spørgsmål, til hvis besvarelse hint juridiske synspunkt ikke gav noget bidrag. Hvilken rettesnor for sin behandling af fangen skal den tage, hvis opgave det er at bringe en frihedsstraf af en vis varighed til fuldbyrdelse? En sådan rettesnor giver hint synspunkt ham ikke. Det har kun svar, som passe ved de hurtigt udførte straffe. Fængselsbestyrerne lader det fuldstændig i stikken. Med straffedommen opgiver det al videre interesse for forbrydelsen og forbryderen.

Om nu end en nærmere prøvelse måtte vise, at på en absolut gennemførelse af et sådant juridisk synspunkt har ingen lovgivning indladt sig, må det dog indrømmes, at strafferetsvidenskaben forsåvidt har været behersket af det, som den ofte indtog den nys påpegede stilling ligeoverfor

straffuldbyrdelsen. Overladt til sig selv, måtte denne da søge selv at finde rettesnoren for sin virksomhed. Således opstod den række af undersøgelser og drøftelser, der kalde sig selv fængselsvidenskaben, som noget selvstændigt, noget udenfor strafferetsvidenskaben liggende. Disse drøftelser førtes af mange andre end jurister. Af disse betragtedes det i regelen som noget dem uvedkommende, egenlig vel som spørgsmål af en lavere art. Mellem fængselsvidenskaben og strafferetsvidenskaben var der overhovedet intet indre bånd. De spørgsmål, som fængselsvidenskaben drøftede, vare strafferetsvidenskaben ligegyldige, medens straffuldbyrdelsen vel ikke kunde undgå at mærke strafferetsvidenskabens indflydelse på lovgivning og retspleje, men ofte som en fjendtlig magt, en hæmsko, der jævnlig hindrede den i frit at arbejde for de formål, den opstillede for sin virksomhed.

At denne sondring mellem to ting, hvis indre sammenhæng ikke kan ophæves, fordi den ene er fortsættelse af den anden, ikke kunde føre til gode resultater, forstår sig af sig selv. Theoretisk kom den til sig selv overladte fængselsvidenskab ikke sjældent på afveje, idet den ikke altid kan siges fri for at have givet rum for en penitentiær filantropi, hvis anvendelse, særlig på forbrydere af profession, som PRINS siger, ofte vil vise sig at være den falskeste og unyttigste af alle sentimentaliteter. Praktisk, i forhold til samfundets kamp mod forbryderondet, førte mangelen på sammenhæng og de deraf flydende følger — dels planløshed, dels endog indbyrdes modstrid, — til lidet tilfredsstillende resultater. Med stærke ord betegner PRINS disse således: »Århundreder af autoritet, af disciplin og af gendarmers have ikke kuet i os de medfødte lidenskabers voldsomhed. Straffelovene ere ufuldkomne, forbrydelserne tiltage, straffen er uvirksom. Det gælder at finde hjælpemidler mod denne situation«. I lignende retning går den dom, LISZT i en

række interessante kriminalpolitiske studier — i Zeitschrift für die gesammte Strafrechtswissenschaft — fælder om det hidtil fulgte straffesystems resultater i Tyskland.

Selv om man nu måtte mene, at der i denne pessimistiske opfattelse af resultaterne er ikke liden overdivelse, er det dog utvivlsomt rigtigt, at hin sondring er abnorm og unaturlig. Dualismen må hæves. En organisk forbindelse, theoretisk og praktisk, mellem virksomheder, hvis indre sammenhæng er ubestridelig, må finde sted, og dette kan kun ske ved, at det erkendes af juristerne, at de kriminalpolitiske hensyn ikke alene vedkomme straffuldbyrdelsen, men også bør øve indflydelse på straffelovgivning og strafferetspleje. Det ensidige juridiske synspunkt må opgives i større mål, end det hidtil er sket.

At foreningen har ret, når den proklamerer dette, er allerede bemærket, og den kan i virkeligheden som på forhånd vunden allieret for dette grundsynspunkt nævne den retning i den nyere strafferetsvidenskab, som påny har bragt de relative teorier — i en eller anden skikkelse — til ære. At der imidlertid ikke kan indrømmes de kriminalpolitiske hensyn et uindskrænket herredømme, men at der tværtimod er visse af det juridiske synspunkt flydende hovedsætninger, der må anses som ufravigelige grænser for den kriminalpolitiske indflydelse, vil blive klart, når man gør sig rede for, hvortil egentlig en ren og ublandet kriminalpolitisk opfattelse vilde føre.

Et forbillede for en strafordning, der udelukkende og ubegrænset var bygget på det kriminalpolitiske hensyn, at bekæmpe forbrydelsens samfundsonde, kan man finde i den fremgangsmåde, samfundet følger for at værges sig mod farlige afsindige, altså i den fremgangsmåde, som hos os er hjemlet eller forudsat ved straffelovens § 38, 2det stykke. Enhver anden bestemmelse eller begrænsning af strafondets størrelse måtte bortfalde end den, der følger af, at formålet må siges at være nået, og at strafondet derfor ikke længer er nødvendigt. Det vilde være formålsstridigt at slippe

forbryderen løs forinden og at nøde hertil ved, at straffedommen satte et vist tidsmål for frihedsberøvelsen, efter hvis udløb løsladelsen skulde være nødvendig, uden hensyn til, om formålet er nået eller ikke. Straffedommen kunde overhovedet ikke have den opgave at fastsætte straffens art og grad, men kun i al almindelighed at fælde til straf, for så at overlade det videre til straffuldbyrdsen. Men end ikke en dom, der afgjorde dette, vilde ligge i et sådant systems konsekvens. At kræve dom som betingelse for straf er i virkeligheden en koncession til det »juridiske« synspunkt. En straffedom, selv begrænset til hint snævre område, betyder dog altid en dom om strafskyld. Men kampen mod forbrydelsen føres ikke på det grundlag, at vedkommende er skyldig, men på det, at han er farlig. Den kriminalpolitiske tanke i sin renhed vil kræve, at kampen mod forbrydelsen helt og holdent bliver en domstolene uvedkommende sag og lægges i administrationens hånd, ganske som samfundets forsvar mod de farlige afsindige eller andre utilregnelige personer. Deraf følger da videre, at der heller ikke længere vilde blive spørgsmål om de bevisfordringer som betingelse for at straffe, hvortil spørgsmålets judicielle behandling har ført. Den grundede frygt for eventuelle udslag af forbryderske tilbøjeligheder måtte være en tilstrækkelig hjemmel til at skride ind. Endvidere vilde det hele apparat af skarpt udformede forbrydelsesbegreber blive, om end ikke værdiløst, så dog af langt ringere betydning end nu. Dette apparat har betydning i et system, der betinger straffen af en bestemmelse ved domstolene af forbryderens skyld, men taber væsentlig interesse i det kriminalpolitiske system. Efter dette er det nok at gøre sig rede for forhåndenværende, forbryderske tendenser i langt større almindelighed, end det finder sted ved hine begrebsbestemmelser. Når et sådant system gennemføres, bliver det endelig indlysende, at der mangler grund til skarpt at sondre »straf« ud fra andre midler til at bekæmpe forbrydelsen, hvorved der også gøres indgreb i personers rets-

goder. Straf i den traditionelle, begrænsede betydning står ganske i klasse med alle andre midler til repression, forebyggelse eller korrektion, som loven hjemler. Deres anvendelse vil ske efter aldeles ensartede grundsætninger. Straffen vil ikke længere, som nu, blive et enklave indenfor denne kreds af foranstaltninger, behandlet efter særegne principer, der dikteres af et hensyn til forbryderen.

Hvad er nu den egentlige grund til, at et således konsekvent gennemført kriminalpolitisk system ikke kan accepteres? Åbenbart den, at en så vidtgående opofrelse af det enkelte individ til fordel for samfundsinteressen, hvortil systemet fører, er i uforsonlig strid med grundsætninger for stats- og samfundsmagtens begrænsning, som nutiden majsommelig har kæmpet sig frem til, og som det ikke er sandsynligt, at samfundet nogensinde atter vil give slip på. Til disse grundsætninger hører det, at sålænge der er spørgsmål om statens forhold til de normale individer, udgør personens ret en grænse for statsmagten, også for dens retshåndhævende magt. Den kriminalpolitiske doktrins sammenstilling af de normale eller tilregnelige personer med de abnorme eller utilregnelige er det netop, som må afvises. Er personen tilregnelig efter samfundets opfattelse, må hans forhold til samfundsmagten ordnes efter andre grundsætninger, end når det modsatte er tilfældet. Personens ret danner i første fald på en ganske anden måde, end i det sidste, en grænse for samfundsmagten. Derfor er der en væsentlig forskel mellem »straf« som retshåndhævelse mod de tilregnelige, og de repressions- eller korrektionsforholdsregler, der anvendes mod dem, der efter samfundets opfattelse ikke ere tilregnelige (afsindige, børn). I dette udgangspunkt og visse deraf flydende hovedsætninger har det juridiske synspunkt for straffen utvivlsomt ret. Til disse hovedsætninger hører særlig det, at straf ikke kan anvendes uden bevis for en begået bestemt forbrydelse, at den derfor i regelen forudsætter straffedom, og at straffens størrelse ikke må glide ud i det aldeles ubestemte ved alene

at bestemmes ved straffuldbyrdelsens resultater. Kun indenfor de således dragne retlige grænser kunne de kriminalpolitiske synspunkter gøres gældende. Men at der endda bliver et betydeligt spillerum for dem, at der hidtil ikke gennemgående er givet dem den indflydelse, som de med rette kunne gøre krav på, og at der kan vindes noget for samfundet ved at give dem denne større indflydelse, kan næppe bestrides, og det er ved at hævde dette, at den internationale Forening for Strafferet har betydning.

Med hensyn til de almensætninger, som foreningens program opstiller, kan i henhold til det anførte vurderingen resumeres på følgende måde.

Det er rigtigt, når foreningen hævder (art. I), at forbrydelse og straf ikke alene må betragtes fra et »juridisk« synspunkt, men også fra et kriminalpolitisk (»sociologisk«). Urigtigt vilde det derimod være, når de kriminalpolitiske synspunkter bleve eneherkende, uden at være begrænsede ved det juridiske. Men de tendenser, der i nutiden gå i denne retning, hylder foreningens program ikke.

Det er rigtigt, når straffens opgave angives at være bekæmpelse af forbrydelsen som et samfundsonde (art. II. 1). Urigtigt vilde det derimod være, om det heraf sluttedes, at strafferetten ingen anden grænse havde, end den, der følger af dette formål. Den har en grænse af hensyn til forbryderen. Dette anerkender foreningens program, om ikke på dette sted, så i den nysomtalte art. I. Denne hindrer en forståelse af art. II, 1, som gik i den antydede retning.

Det er rigtigt, når programmet i art. II, 2 hævder, at strafferetsvidenskaben og straffelovgivningen, som følge af straffens opgave, må tage hensyn til de anthropologiske og sociologiske forsknings resultater. Urigtigt vilde det derimod være, hvis foreningen anerkendte som resultater, hvad der hidtil kun er hypoteser, eller hvis den under »resultater« indbefattede mere end de faktiske kendsgerninger, som disse forskninger belære om, nemlig også de følgesætninger

for strafferettens ordning, som de måtte opstille. Det vilde være at give sig med hud og hår i kriminalpolitikens vold. Det er atter statuternes art. I, som udelukker en forståelse af art. II, 2 i denne retning. Foreningen er ikke en aflægger af den såkaldte italienske, positiv-kriminalistiske skole, om den end tæller ikke få mænd af denne retning i sin midte.

Det er rigtigt, når statuternes art. II, 3 udtaler, at straffen vel er et virksomt, men ikke det eneste middel til at bekæmpe forbrydelsen, og at den derfor ikke bør udrives af sammenhængen med de øvrige midler hertil. Men urigtigt vilde det være, om der heraf droges den slutning, at straffen i gennemførelsen kunde jævnstilles med hine andre kampmidler. Det må ikke glemmes, at straffen er kampmidlet mod de tilregnelige, at der derfor må blive en væsensforskel mellem anvendelsen af straf og de kampmidler, der anvendes mod de utilregnelige. Straffen må derfor vedblive at være en enklave indenfor de midlers kreds, hvormed forbrydelsen, objektivt forstået, bekæmpes, med sine ejendommelige, ved tilregnelighedsforudsætningen bestemte regler. Berettigelsen af denne forudsætning lader samfundet sig ikke ved nogen »forskning« afdisputere, sålænge det vil hævde det civilisationstrin, til hvilket det nu er nået, og i hvilket alle borgere, der betragte sig som normale og tilregnelige, ere interesserede. Men foreningen går heller ikke i kølvandet af de tendenser, der arbejder på at nedbryde tilregnelighedsforudsætningen og derved borttage grundlaget for sondringen mellem straf og de repressions- eller præventions-forholdsregler, der anvendes mod utilregnelige. Mulige misforståelser i denne retning af art. II, 3 afværges atter ved grundregelen i art. I.

Det er endelig rigtigt, når statuternes art. II, 5 hævder, at den i nutidens strafferet herskende sondring mellem straffuldbydelsen og strafferetsplejen er urigtig og formålsstridig. Urigtigt vilde det derimod være, når den tilstedeværende dualisme tilstræbtes hævet på den måde, at straf-

fuldbyrdelsen tog encherredømmet ved overførelse af straf-
afgørelsen fra domstolene til administrationen og ved op-
hævelsen af enhver anden begrænsning af strafondet end
den, der følger af formålets opnåelse. Dualismen kan kun
hæves ved en forbindelse af straffuldbyrdelsen med straffe-
retsplejen, ved fuld gennemførelse og videre udførelse af
tanker, der allerede nu de fleste steder ikke ere frem-
mede for lovgivningerne (jfr. f. ex. dansk straffelov § 14,
anordn. 13 febr. 1873). Straffedommen må bevares; men
dels bør der i dens fastsættelse af strafondet tages fyldigere
hensyn til en forudgående straffuldbyrdelses resultater,
dels er den mulighed ikke udelukket, at indenfor visse af
dommen dragne grænser kunne de efterfølgende resultater
af dommens fuldbyrdelse øve indflydelse. Kun en forening
af denne art er det, foreningen vil arbejde for. Det er
atter den i art. I proklamerede forening af det juridiske og
det kriminalpolitiske synspunkt, der her udelukker alle krimi-
nalpolitiske ensidigheder.

Hermed er omtalen af foreningsstatuternes almensæt-
ninger afsluttet. I de andre punkter af programmet er der spørgs-
maal om mere specielle sætninger, der kræve omtale for sig.
Kun en ting står det tilbage at berøre i denne forbindelse. Man
kunde finde foreningen overflødig, eftersom der allerede er
skabt et internationalt organ for tilsvarende opgaver i de
internationale fængselskongresser. Også disse tilstræbe op-
hævelsen af den tilstedeværende dualisme. De beskæftige sig
netop ikke alene med straffuldbyrdelsens problemer, men drage
straffelovgivningen ind under deres område. Kongressernes
første sektion har debatten herom til genstand. Selv om
imidlertid opgaven for de to organisationer var den samme,
vilde det ikke kunne påstås, at den løsere kongresorganisa-
tion gjorde den fastere organiserede forening overflødig.
Hinc have derfor heller ikke med nogensomhelst jalousi set
dannelsen af foreningen. Men dertil kommer, at det ud-
gangspunkt, de to organisationer tage, formelt er forskelligt.
I kongresserne er det fængselsvidenskaben, der tager ini-

tiativet og som vil ophæve dualismen ved at føre strafferetsvidenskaben over til sig. I foreningen er det strafferetsvidenskaben, der tager initiativet, og som vil optage fængselsvidenskaben (pønologien) i sig. Det er her juristerne, der fuldstændiggøre og korrigerer den hidtil fulgte opfattelse af dens opgave i strafferetten. Der arbejdes således mod målet fra to forskellige sider. Lykkes bestræbelserne, må de mødes, når hver fra sin side har vundet den sejr, der attrås.

III.

Ved siden af de foran omtalte almensætninger gøre foreningens statuter særlige anvendelser af disse i tre retninger. I art. II, 6 og 7 omhandles en anvendelse med hensyn til arten af de som straffe anvendte onder, særlig frihedsstraffene. Art. II, 4 og 9 tage sigte på grund sætningerne for straffens udmåling efter hensynet til forbrydernes fortid, medens art. II, 8, i tilslutning til almensætningen i art. II, 5, opstiller et krav om, at udmålingen i visse tilfælde skal bero på forbryderens forhold under den efterfølgende straffuldbyrdelse.

Det er naturligvis ikke meningen, at disse anvendelser skulde udtømmende angive de områder, på hvilke foreningens almindelige program antages at måtte udøve indflydelse. Det ses bl. a. deraf, at foreningen på sit første årsmøde ved siden af æmner, der vedkom de to første af de ovenfor nævnte anvendelser, også havde på dagsordenen spørgsmål, som ikke ere særlig omtalte i statuterne, nemlig angående unge forbrydere*). Det udtales også i en kort redegørelse

*) To herhenhørende spørgsmål stod på programmet. Det ene lod således: Med hvilken alder kan strafferetlig forfølgning af unge forbrydere begynde? Herom forelå betænkninger af GETZ (Kristiania) og GAUCKLER (Caen). Det andet lod således: Bør til-

om foreningens formål, der som en slags autentisk fortolkning af statuterne findes i det første hefte af foreningens meddelelser fra 1889, at grunden til, at talrige spørgsmål ikke udtrykkelig ere omtalte i programmet, ikke er, at man vil forsømme dem, men at man kun har optaget det mest påtrængende. Som vigtige, i programmet uomtalte spørgsmål, der ville melde sig, nævner JAGEMANN således og med rette alkoholismens og afsindighedens berøring med strafferetten. Ved den orientering med hensyn til foreningen, som er formålet for disse bemærkninger, er der imidlertid anledning til at indskrænke sig til de anvendelser, som foreningen har anset for så betydningsfulde, at den både har givet dem plads i sit program og taget dem til udførlig behandling allerede i sit første årsmøde. Det er tilfældet med de to første af de ovennævnte tre æmner. Da disse, delvis idetmindste, også på anden måde have en fremtrædende aktualitetsinteresse, vil betydningen af foreningens stilling til dem være særlig egnet til at karakterisere dens standpunkt som praktisk kæmper i tidens kriminalistiske røre.

Hovedsætningen angående foreningens stilling til spørgsmålet om strafarternes og særlig frihedsstraffenes værd er udtalt i statuternes art. II, 6. Denne viser tilfulde, at formålet ikke er omvæltning af det nugældende straffesystem. Det erkendes i denne sætning, at frihedsstraffen med rette indtager den første plads i vort straffesystem, og foreningen vil hellige bestræbelserne for at forbedre fængslerne sin særlige opmærksomhed. Den melder sig altså som allieret, ikke som bekæmper af den udvikling af straffesystemet, der nu i et århundrede har fundet sted.

Det er vigtigt at understrege dette. Det viser bl. a., at den foran omtalte, af nogle af foreningens stiftere hyldede

---

ladeligheden af et barns tvangsopdragelse gøres afhængig af, at en strafbar handling er begået? Herom forelå betænkninger af v. MOLDEHAWER (Warschau) og v. JAGEMANN (Karlsruhe). Spørgsmålene nåede dog ikke at komme til forhandling, men udsattes til det følgende årsmøde.

pessimistiske opfattelse af resultaterne af frihedsstraffenes anvendelse i den nyere udviklings ånd dog ikke havner i den konklusion, at det i så henseende fulgte system skal kastes overbord og udviklingen anvises at følge andre og ny veje. Tværtimod gås der ud fra, at dette system med hensyn til frihedsstraffene i sit væsen og grundtræk er rigtigt, om der end forbeholdes frihed med hensyn til måden, hvorpå systemets videre udvikling og forbedring vil være at foretage, og om der end i den nedenfor omtalte art. 7 for et begrænset område fordres ændringer i systemet af principiel natur.

Der kan derfor heller ikke være tvivl om, at den herfra afvigende opfattelse, der udvikles i den af GAROFALO om et nærmest art. II, 7 vedkommende spørgsmål afgivne betænkning, står for denne kriminalists egen regning alene. Foreningens opfattelse kan den umulig udtrykke. Dertil står den i altfor skærende strid med indholdet af art. II, 6 i statuterne.

GAROFALO, der er en af den positive italienske skoles mest fremtrædende mænd, frakender de »såkaldte korrektionelle straffe« eller frihedsstraffene, udøvede efter »de korrektionalistiske teorier«, ganske i almindelighed ethvert spor af praktisk nytte. Ifølge ham bør frihedsstraffene derfor ingenlunde indtage den første plads, som de nu have i straffesystemet, og som foreningen vedkender sig. De bør indskrænkes til en sekundær og subsidiær plads, hvis forudsætninger må udelukke selve tanken om et korrektionelt formål for dem. Nødvendig er frihedsstraffen som principiel straf egenlig kun, hvor det gælder om og er nødvendigt at udskille fra samfundet de ikke sociale elementer, altså, hvor opgaven er og må være at uskadeliggøre forbryderen, og forsåvidt man ikke har dødsstraffen eller transportation til sin rådighed for slige tilfælde. I andre tilfælde vil den praktisk nyttige straf være fordoblet bødestraf. Subsidiært kan her vel frihedsstraffen blive nødvendig, men da også således, at korrektionstanken forsvinder. Mod den,

som ikke betaler, men hvis insolvens ikke er bevist, bliver nemlig at anvende en frihedsberøvelse; men denne er kun et gælds fængsel. De insolvente, men erhvervende bødefældte skulle afgive til bødekassen alt det af deres indtægt, som ikke er strengt nødvendigt til deres underhold, beregnet efter en arbejders mindste løn. I vægringstilfælde indtræder atter en frihedsstraf i form af offentligt tvangsarbejde, nærmest i lighed med tidligere tiders fæstnings- eller galej-slaveri.

Der er ikke anledning til her at gå nærmere ind på GAROFALOS system. Det må erkendes, at det i overensstemmelse med den ånd, af hvilken det bærer mærket, omhyggelig eliminerer ethvert spor af korrektionalismen af frihedsstraffene, og at det således åbenlyst kaster håndsken til det centrale i det gældende straffesystem. Karakteristisk er det, at resultatet bliver en genoplivelse af former for frihedsberøvelsen, som man nu i et århundrede har bestræbt sig for og omsider er nået til at blive af med, og om hvis »praktiske nytte« fremfor korrektionsstraffen fortiden ialfald ikke just afgiver noget gunstigt vidnesbyrd. Vist er det, at hele denne opfattelse ikke kan udtrykke foreningens standpunkt. GAROFALO's system kan tjene til oplysning om den retning, i hvilken den positive italienske skole vil lede straffesystemets udvikling, men ikke om, hvad foreningen tilstræber. Modsætningen mellem dette system og, hvad der ligger i statuternes art. II, 6, viser netop yderligere, at foreningen — som alt tidligere sagt — ikke er en aflægger af hin italienske skole.

Foreningen vil altså ikke revolution med hensyn til det herskende, på frihedsstraffen grundede straffesystem. Men den tilstræber en delvis reform af systemet. Det hovedpunkt, på hvilket denne reform formentlig bør rettes, angår de kortvarige frihedsstraffe. Med hensyn til dem udtaler statuternes art. II, 7, som en begrænsning af den i art. II, 6 liggende sætning, at »foreningen dog anser det for muligt og ønskeligt at erstatte de kortvarige

frihedsstraffe med andre straffemidler, der ere lige så virksomme«.

Ved nøje at gøre sig rede for, hvad der udtales i denne sætning, ses det for det første, at det ikke negtes, at de kortvarige frihedsstraffe ere virksomme, d. v. s. til at bekæmpe forbrydelsen. Når det dog udtales, at det er ønskeligt at blive af med dem, må det altså være, fordi de ere forbundne med visse mislige følger, som det må være lovgivningens opgave at undgå. To veje ere da tænkelige til at slippe for de korte frihedsstraffe. Den ene er at anvende langvarige frihedsstraffe, den anden at anvende straffe, der ikke indbefatte frihedsberøvelse. Da de handlinger, for hvilke der i det herskende straffesystem anvendes kortvarige frihedsstraffe, altid ville høre til de mindre forbrydelser (*la petite criminalité*), vilde der på forhånd ikke kunne påregnes tilslutning fra mange, hvis meningen var at vælge den første vej. Drakoniske straffelove vil det af mange grunde være unyttigt at sætte sin lid til. Under visse forudsætninger, nemlig når talen er om uforbederlige vaneforbrydere, ligger det vel ikke udenfor foreningens tanke, at der også ved mindre forbrydelser kan påkræves langvarige frihedsstraffe. Det ses af den under nr. 9 i statuternes art. II udtalte sætning. Men disse undtagelsesforhold har sætningen 7 ikke for øje. Den henviser ikke til denne udvej. Den proklamerer kun ønskeligheden af at erstatte de korte frihedsstraffe med andre ligeså virksomme straffemidler og viser derved, at den kun taler om de regelmæssige tilfælde, hvor der for småforbrydelserne også kun bør anvendes en forholdsvis ringe straf. Den erstatning for de korte frihedsstraffe, som ønskes, er følgelig straffe uden frihedsberøvelse. En sådan erstatning anses det imidlertid også for muligt at skaffe. Det er dette, som er meningen med den reform, som erklæres for ønskelig, at for mindre forbrydelser bør straffe uden frihedsberøvelse træde istedenfor kortvarige frihedsstraffe.

Forstået efter ordene turde dette reformønske dog

være formuleret i en mere absolut form, end det, efter hvad der yderligere foreligger om spørgsmålet, egentlig har været meningen. For det første er sætningen i programmet udtalt så omfattende, at man nærmest måtte antage, at det anses for muligt og ønskeligt aldeles at blive de kortvarige frihedsstraffe kvit. Men af, hvad der nedenfor skal omtales, fremgår det, at man dog næppe tror at kunne nå videre end til en betydelig begrænsning af disse straffes anvendelse, ikke til fuldstændig fjærnelse. Når det dernæst udtales, at det er muligt at finde erstatning for de korte frihedsstraffe i straffemidler uden frihedsberøvelse, svarer heller ikke dette ganske til meningen. Ikke alt det, der foreslås som erstatning, og navnlig ikke den forholdsregel, der i fortrinlig grad anbefales — de betingede domfældelser -- er straf. Hvad man vil sætte istedenfor de kortvarige frihedsstraffe er kun delvis anden straf uden frihedsberøvelse. Delvis er det forholdsregler, som slet ikke gå ud på straf, men af hvilke man dog venter sig ligeså megen virkning. Under hensyn til det bemærkede vilde det have været en korrektere formulering af tanken, om den var bleven udtrykt således: Foreningen anser det for muligt og ønskeligt at begrænse anvendelsen af de kortvarige frihedsstraffe ved at anvende andre ligeså virksomme midler mod småforbrydelserne.

På mødet i Bryssel var dette æmne sat på dagsordenen på dobbelt måde, nemlig dels i almindelighed dels med hensyn til en særlig anvendelse. Det almindelige spørgsmål lød således: Hvilke forholdsregler kunne anbefales lovgiverne til indskrænkning af den kortvarige frihedsstraf? Det var altså formuleret med de ovenfor påpegede afvigelser fra bogstaven i statuternes art. II, 7. Betænkninger om dette spørgsmål forelå fra LISZT og GAROFALO. Det særlige spørgsmål lød således: Kan det anbefales at indføre den betingede domfældelse (belgisk lov af 31. maj 1888) i andre landes straffelovgivning, og da under hvilke forudsætninger? Betænkninger forelå fra PRINS og LAMMASCH.

Den omstændighed, der har henledet opmærksomheden på mislighederne ved de kortvarige frihedsstraffe, er deres overhånd tagende hyppighed. Der pålægges derved staten meget tunge byrder og stilles de straffuldbyrdende myndigheder opgaver, som det er umuligt for dem at løse. En korrektional virkning af de korte frihedsstraffe kan ikke ventes, og den penitentiære reform af frihedsstraffen har heller aldrig været eller kunnet være beregnet på denne flydende, idelig skiftende befolkning, som gør enhver regelmæssig penitentiær funktionering meget vanskelig. Er den straffede person en recidivist, er den korte fængselsstraf som oftest betydningsløs. Er han derimod debutant på forbryderbanen, stiller sagen sig værre. Ofte går han forðærvet ud af fængslet ved det selskab, han har været i. Undgås det, er han dog som oftest nedværdiget i egne, families og omgivelers øjne og mister let grundlaget for sin materielle og moralske existens. Socialt set ere korte frihedsstraffes misligheder ikke ringere ved de forestillinger og sammenligninger, de fremkalde i befolkningen. Følelsen for straffens moralske betydning svækkes. Men det er væsentlig denne, som det penitentiære system må gøre regning på. Thi ofte skaffer det rent fysisk forbryderen et større velvære, end han nyder som fri mand. Den hyppige anvendelse af kortvarige frihedsstraffe fører let til, at store dele af befolkningen komme til at vurdere en sådan straf snarere som noget godt end som noget ondt.

Er der noget sandt i disse betragtninger, der, endog bortset fra GAROFALOS særstandpunkt, danne grundtonen i de afgivne betænkninger, bliver spørgsmålet, om og hvad der måtte kunne gøres for at indskrænke disse straffes hyppighed. Om at formindske dem ved at erklære handlinger for straffri, der nu betegnes som forbrydelser, kan der i al fald ikke i nævneværdigt omfang være tale. Småforbrydelsernes hyppighed i nutiden skyldes væsentlig, som PRINS bemærker, dels sammenhobningen i store stæder af en befolkning, der tæller en mængde udisciplinerede elementer,

dels hele den vidtgående regulering af samfundslivet i de større befolkningseentra. Men denne regulering er nødvendig, og mod de udisciplinerede elementer af befolkningen kan kampen for samlivsdisciplinen ikke opgives. Om at formindske de korte frihedsstraffe ved at gribe til de langvarige, vil der, som ovenfor bemærket, heller ikke kunne være spørgsmål. De tilfælde, hvor der kan være tale herom — jfr. statutternes art. II, 9 — ere i al fald undtagelser, hvis behandling efter denne metode ikke i nogen mærkelig grad vilde ophæve ondet. Tilbage står da kun den udvej, som statutterne pege på, at vælge andre midler til kamp mod småforbrydelserne end frihedsberøvelsen. Muligheden heraf er den egenlige genstand for LISZT's betænkning.

Det straffemiddel, der her navnlig kan være spørgsmål om, er formuestraf. Når der ved siden af bøder også er nævnt tvangsarbejde for det offentlige uden frihedsberøvelse, er det med rette bemærket af LISZT, at dette også er en formuestraf, og da det fornuftigvis ikke kan bestemmes, at formuecydelsen skal erlægges som arbejde også af den, der kan og vil betale i penge, vil hint tvangsarbejde kun komme i betragtning som subsidiær straf, når en idømt bøde ikke erlægges. Ubetinget kan nu bødestrafen ikke erstatte fængselsstraffen; men vel kan den, hensigtsmæssigt anvendt, føre til væsentlig indskrænkning af den. Betingelsen herfor er dog en reform af bødestrafen. Skal den ikke ad en omvej — som afsoning — føre til fængselsstraf uden kendelig formindskelse af denne, må det være alvor med dens inddrivelse, og som subsidiær straf bør i alle tilfælde, hvor det er praktisk, tvangsarbejde for det offentlige uden frihedsberøvelse indtræde. Praktisk, mener LISZT, er denne subsidiære straf dog kun ved dem, der arbejde med deres hænder for dagløn. I de tilfælde, hvor denne afsoning ikke er praktisk udførlig, ligesom når daglejerer negter at udføre tvangsarbejdet, vil frihedsberøvelsen altså dog blive nødvendig. Om de reformer, der kunne være tale om

ved den i sådanne tilfælde indtrædende frihedsstraf, tier LISZT. — Også i en anden retning kræver han en reform af bødestraffen. Den bør — bortset fra de rene politi-overtrædelser — sættes i forhold til den skyldiges formue, og han antyder, at bødeenheden hensigtsmæssigt kunde sættes til årsbeløbet af den skyldiges direkte skatter.

Andre straffemidler, som ere bragte i forslag, tillægger LISZT ingen betydning. Husarrest og visse frihedsindskrænkninger — såsom værtshusforbud, internering, forbud mod at bære våben — ere enten betydningsløse eller af andre grunde uheldige og upraktiske. Heri har LISZT utvivlsomt ret. Anvendelsen af sådanne strafonder kræver et særegt disciplinærforhold (militæretaterne, strafanstalter, fattighuse), hvis forudsætninger ganske mangle i det almindelige borgerlige samkvem.

En endnu større betydning har det efter LISZT, at der kan påpeges andre midler end straf, der ere ligeså virksomme som de kortvarige frihedsstraffe, og hvis anvendelse i endnu højere grad vil kunne bidrage til at nå målet. Til disse midler vil han dog ikke regne dommerens advarsel med eller uden sikkerhedsstillelse for godt forhold (richterlicher Verweis mit oder ohne Friedensbürgschaft*), som er optaget i den italienske straffelov af 1889. Han påpeger forskellige misligheder ved dette middel og mener, at det ialtfald ikke kan anbefales til mere udstrakt anvendelse. Derimod finder han, at den »betingede domfældelse« efter den belgiske lovs mønster er et middel, der særlig kan anbefales som i høj grad egnet til at nå målet. Hans betænkning konkluderer derfor i følgende tre sætninger:

1. Den størst mulige indskrænkning af de kortvarige frihedsstraffe er den vigtigste og tillige den mest ubestridte kriminalpolitiske opgave for straffelovgivningen.

*) »Verweis« kan måske betragtes som straf, men »Friedensbürgschaft« ialtfald ikke.

2. Det bedst egnede middel til at nå dette mål er indførelsen af den betingede domfældelse i den ånd, som har fundet udtryk i den belgiske lov af 31. maj 1888.

3. Naar den hensigtsmæssigt omordnede pengestraf ikke kan inddrives, bør i dens sted træde tvangsarbejde uden indespærring.

LISZT kommer i sin betænkning ikke nærmere ind på den »betingede domfældelse«, men lægger, som bemærket, ikke skjul på, at det hovedsagelig er i den, at han finder midlet til formindskelse af de korte frihedsstraffe. Særlig er dette institut gjort til genstand for undersøgelse i de af PRINS og LAMMASCH afgivne betænkninger. De konkludere begge til at anbefale forholdsregelen, LAMMASCH dog mere betinget og med forbehold.

Den belgiske lov af 31. maj 1888, der her er forbilledet, indeholder følgende bestemmelse:

»Når domstolene domfælde til en eller flere straffe, og den fængselsstraf, der skal udstås enten som principal eller subsidiær straf eller som følge af kumulation af principale og subsidiære straffe, ikke overstiger 6 måneder, og når derhos den domfældte ikke tidligere har været dømt for nogen forbrydelse (crime ou délit), ere de bemyndigede til ved kendelse, der skal ledsages af grunde, at bestemme, at dommens fuldbyrdelse skal udsættes i et tidsrum, hvis længde de have at fastsætte, regnet fra dommens dato, men som ikke kan overstige 5 år.

Den idømte straf bortfalder, hvis den domfældte ikke i dette tidsrum pådrager sig nogen ny dom for en forbrydelse (crime ou délit).

I modsat fald blive de straffe, hvis fuldbyrdelse er bleven udsat, at kumulere med dem, som den ny dom pålægger.«

Den betydning, en sådan udsættelse af straffens fuldbyrdelse har for den domfældte, er indlysende. Det beror

nu på hans eget forhold, om straffen skal fuldbyrdes. Den trussel, der hænger over hans hoved, er det bedste bånd på ham. Forbryderdebutanten, som har givet efter for et øjeblik svaghed, bliver ikke underkastet den nedværdigelse, som indsættelse i fængsel medfører. Man undgår således en mislighed, som er de korte frihedsstraffes værste skyggeside. At institutet fremdeles i høj grad vil kunne bidrage til at tømme fængslerne, viser erfaringer fra nogle amerikanske stater, hvor et delvis lignende institut har været i virksomhed siden 1878. Fra 1879—1883 bleve i Boston 2803 domfældte undergivne forholdsreglen. Kun ved 44 af disse viste den sig frugtesløs.

Med hensyn til det videre spørgsmål, om denne forholdsregel også har tilstrækkelig repressiv kraft, betænkter PRINS sig ikke på at besvare det bekræftende for en mængde mindre forbrydelsers vedkommende, der krænke forholdet mellem borgerne. Han nævner mindre bedragerier, fornærmelser i ord eller gerning o. s. v. I hvilke tilfælde forholdsreglen med held kan anvendes, må iøvrigt bero på dommerens skøn. Men derved højnes dommerkaldets sociale betydning og anseelse. Han konkluderer derfor derhen, at strafferetsvidenskaben med hensyn til mindre forbrydelser kan anbefale denne reform, håbe på, at den må blive almindelig, og med tillid afvente dens resultater.

Med langt større forbehold udtaler LAMMASCH sig. Også han fremhæver vistnok det store onde for den skyldige, som den med fængslet følgende nedværdigelse ofte vil påføre ham. Men han gør som en modbetragtning gældende, at straffeinstitutet let kan tabe sin betydning i befolkningens øjne, når straffedomme, om end kun undtagelsesvis, ikke bringes til udførelse. Netop det kriminalpolitiske synspunkt, samfundets kamp mod forbrydelsen, må i virkeligheden vække nogen betænkelighed ved en foranstaltning, der dog, når alt kommer til alt, må svække straffetrusselens virkning til at afholde fra forbrydelser (generalpræventionen). Fra dette synspunkt lader det sig umulig påstå, at en be-

tinget straffuldbyrdelse er ligeså virksom til at bekæmpe forbrydelser som den ubetingede. LAMMASCH anbefaler institutet for det første ved unge forbrydere. Men her komme overhovedet særegne synspunkter frem, som bringe spørgsmålet ud af forbindelse med den almindelige straffetret. Han anbefaler det dernæst også ved kvinder i betragtning af, at fængslets mislige følger for deres vedkommende gøre sig gældende i en ulige stærkere grad end for mænd. For voksne forbrydere af mandkønnet sætter han derimod strengere betingelser for forholdsregelens anvendelse, beregnede på at afværge en allfor mild praxis fra domstolens side. Den belgiske lov vil han kun med modifikationer her tage til forbillede, og endelig fastholder han også hensynet til de enkelte staters strafferetlige forhold i det hele, der kunne være til hinder for foranstaltningen eller ialfald for dens gennemførelse på ensartet måde.

Det store spørgsmål, som nødvendig må påtrænge sig ligeoverfor enhver bestræbelse efter at erstatte de korte frihedsstraffe ved andre midler, der ikke ere forbundne med frihedsberøvelse, er dette, om ikke, netop fra et kriminalpolitisk synspunkt, kampen mod forbrydelsen derved vil svækkes, om der ikke tages et våben ud af statens hånd, som ikke kan undværes, fordi de midler, der anvises til erstatning, umulig i almindelighed kunne erkendes at være ligeså virksomme. At den i statuternes art. II, 7 udtalte sætning fra dette synspunkt frembød en svag side, når den skulde forstås efter bogstaven, blev ovenfor påvist. Under forhandlingerne om sagen på mødet i Bryssel kom denne indvending også fra flere sider til orde, og de beslutninger, mødet tog om de herhenhørende spørgsmål, ere også affattede med større forsigtighed. De pege ikke på den fuldstændige afskaffelse af de kortvarige frihedsstraffe som et muligt og ønskeligt mål.

Blandt de udtalelser under forhandlingen, som særlig tog sigte på den fremhævede betænkelighed, kan navnlig fremhæves, hvad BENEDIKT (Wien) og FOINITZKY (St. Peters-

borg) udtalte. Den første taler vilde ikke erkende, at den korte frihedsstraf absolut var slet. »Der er tilfælde, hvor den østerrigske lov ikke kender den, og i hvilke det vilde være ønskeligt, at den kunde anvendes. I Wien har man i så henseende erfaringer med hensyn til bagvaskelser og diffamationer. Æreskænderen betaler bøden og begynder påny. Hvis loven tillod at sætte ham i fængsel, vilde det være en mere frygtet straf og en virksom tøjle.« En dansk vil ved at læse disse ytringer vanskelig kunne andet end tænke: *De te fabula narratur*. Et lignende forbehold, som her tages mod bødestrafen som ubetinget erstatningsmiddel for den korte frihedsstraf, tager FOINITZKY med hensyn til den betingede domfældelse. Han erkjender, at det vel nok er det bedste hidtil foreslåede middel til at forhindre, at de korte frihedsstraffe tiltage. Men uden forbehold vil han dog ikke godkende denne forholdsregel. »Praxis har endnu ikke godtgjort dens værd. I hvert fald vil der være mange personer, på hvem den ikke vilde kunne anvendes.« FOINITZKY tilføjer den bemærkning, at de misligheder, man bebrejder det nuværende system, langt mindre bør tilskrives selve den kortvarige straf, end en slet ordning af denne straf. Ondet er centralisationen i de store fængsler. For lejlighedsforbryderne skulde der være små fængsler. Frihedsberøvelsen skulde her snarest være en *custodia honesta* og derved befris for de nu med den forbundne misligheder.

Den af mødet fattede beslutning lyder med hensyn til det almindelige spørgsmål således:

»Foreningen mener, at lovgiverne bør tage under alvorlig overvejelse, hvilke forholdsregler der måtte være egnede til at erstatte de kortvarige fængselsstraffe.

Den anbefaler navnlig i så henseende

1. sikkerhedsstillelse;
2. enhver reform, der sigter til at opnå bøders betaling og således at fjerne den subsidiære fængsling.«

Med hensyn til den betingede domfældelse lyder beslutningen således:

»Den internationale forening for strafferet anbefaler alle landes lovgivere antagelsen af den betingede domfældelses princip; men den fremhæver samtidig nødvendigheden af at fastsætte denne forholdsregels anvendelsesområde efter de lokale forhold og derved at tage hensyn til hvert enkelt folks følelse og kulturstandpunkt*.)«

Den blivende, almengyldige frugt af foreningens kampagne mod de korte frihedsstraffe vilde jeg for mit vedkommende resumere i følgende punkter:

1. Lovgiverne bør ikke ødsle med anvendelsen af korte frihedsstraffe, men lade sig nøje med bødestrafen, hvor en stærkere repression ikke må anses for nødvendig. En dadel i denne retning turde dog ikke rumme alle lande i lige grad, og på den anden side kan der vistnok påvises tilfælde, hvor det herskende system anvender bødestraf, men hvor fængselsstraf ikke burde være udelukket eller finde anvendelse i større omfang, end nu er tilfældet.

2. Da de korte frihedsstraffe ville vedblive at være uundværlige, om end måske med et noget begrænset område, bør disse indrettes således, at de misligheder, som mod lovgivernes hensigt måtte være forbundne med dem, såvidt muligt undgås. Navnlige bør cellen her have en langt større anvendelse, end det mange steder synes at være tilfældet, hvad der turde være den oprindelige kilde til den vakte uvillie mod de korte frihedsstraffe.

3. Bødestraffens ordning turde i de fleste lande trænge til væsentlige reformer, navnlig i den af foreningen anbefalede retning, at gennemføre bøders (eller en i deres sted trædende arbejdsydelses) virkelige præstation og derved undgå den subsidiaire frihedsstraf.

*) Tysk text: »Gefühl und Kulturzustand«; fransk text: »caractère et état moral«.

4. Forholdsregelen med betinget domfældelse, der nu også er under forberedelse i Frankrig og Østerrig, anbefaler sig fra hensynet til forbryderen (det »juridiske« synspunkt). Men af kriminalpolitiske grunde bør den holdes indenfor snævre grænser og omgærdes med sådanne forsigtighedsregler, som hensynet til repressionens tilbørlige kraft kræver i ethvert land. Således begrænset vil forholdsregelen næppe få så stor social betydning, som dens ivrigste talsmænd håbe på; men for den enkelte forbryder bevarer den sin betydning, og det ligger i udviklingens ånd, at en beføjelse til at tage dette hensyn som fakultativ lægges i dommerens hånd.

V.

Spørgsmålet om indskrænkning i anvendelsen af korte frihedsstraffe er ifølge Liszt den vigtigste og den mest ubestridte kriminalpolitiske opgave, som foreligger. Det må erkendes, at den i al fald er den mest aktuelle, idet den til øjemedets opnåelse stærkest anbefalede forholdsregel, den betingede domfældelse, er nået udover de theoretiske overvejelsers stadium og sat på lovgivernes dagsorden. Mindre ubestridt og ikke slet så aktuelt, men i og for sig af en betydeligere rækkevidde, særlig fra et kriminalpolitisk synspunkt, ere de straffens bestemmelse vedkommende sætninger, der findes i statuternes art. II, 4 og 9. Det er vel ikke udelukkende, men dog hovedsagelig de velkendte kriminalpolitiske problemer, som recidivisternes behandling fremkalder, der berøres af disse sætninger.

I art. II, 4 udtale statuterne, at adskillelsen mellem lejlighedsforbrydere og vaneforbrydere har afgørende betyd-

ning, såvel theoretisk som praktisk, og at den derfor bør tjene til grundlag for straffelovgivningens bestemmelser.

Det er sandsynligt, at denne sætning så meget lettere vil kunne samle de flestes stemmer om sig, som det, ialfald ved første øjekast, ikke fremtræder klart, at den forholder sig polemisk til det herskende system. De fleste lovgivninger tage i virkeligheden hensyn til forbrydelsens gentagelse (recidivet) og tillægge den navnlig, i større eller mindre omfang, den virkning, at en tidligere dom medfører forhøjelse af straffen for en senere begået forbrydelse. Ganske vist hersker der i den nærmere udførelse af grundsætningen overordenlig megen forskellighed mellem lovgivningerne, og indenfor de enkelte lovgivninger er det heller ikke vanskeligt mange gange at påvise inkonsekvenser, der nærme sig til principløshed. Men da ingen lovgivning kan antages at ville ophøje principløsheden til princip, kan det ikke siges at komme i virkelig strid med de bestående lovgivningers tendenser, hvis sætningen kun skal indeholde en opfordring til dem om at gøre sig det tilgrundliggende princip klart og udføre det konsekvent. De spørgsmål, der fra dette synspunkt rejses, ere talrige nok. Skal — som i Frankrig og Belgien — strafforhøjelse gælde ved noget nær alle forbrydelser, eller kun ved enkelte, navnlig ejendomsforbrydelser, som i Tyskland, Ungarn, Holland, Danmark o. fl. st.? Skal det være betingelse for forhøjelsen, at den tidligere begåede forbrydelse er beskægtet med den nu foreliggende, eller skal den indtræde, uafhængig af et sådant slægtskab, som efter den belgiske lov? Hvori skal strafforhøjelsen bestå, — grad, art o. s. v. — skal den være obligatorisk eller fakultativ, skal der kun være én forhøjelse eller successiv forhøjelse efter tallet af domfældelserne α : de forskellige recidivers kriminologiske værdi, bør der være forældelse af iterationsvirkningen, og da hvilken? Disse og flere spørgsmål ere løste i lovene på så forskellig, tildels også inkonsekvent måde, at man ikke uden føje kan påstå, at her hersker en famlen, som det af juridiske,

ikke mindre end af kriminalpolitiske grunde er vigtigt at gøre en ende på. Lovgivningernes usikkerhed kan heller ikke undgå at virke skadeligt på straffuldbyrdelsen, både set penitentiært og administrativt.

Det er imidlertid troligt, at der dog er ment noget andet og mere ved den omspurgte sætning i statuterne end blot et krav på korrekt og konsekvent fremadskriden ad en vej, på hvilken lovene alt befinde sig.

Når den theoretiske betydning af adskillelsen mellem lejlighedsforbrydere og vaneforbrydere fremhæves som afgørende, må det erkendes, at denne adskillelse vel delvis, men ingenlunde helt, falder sammen med sondringen mellem forbryderdebutanter og recidivister. Der kan være vaneforbrydere, som ikke før ere domfældte, og omvendt recidivister, som ikke derfor kunne betegnes som vaneforbrydere. Det er altså egentlig et noget forandret theoretisk grundlag, der anbefales lovgivningerne, end det tilvante, om end dette ny grundlag ikke er helt ukendt, for så vidt der i de fleste lovgivninger vil træffes eksempler på, at vanen også uden foregående domme forhøjer straffen, jfr. f. ex. den danske straffelovs § 239 (vanehæleri).

Forsåvidt det dernæst udtales, at denne adskillelse praktisk bør lægges til grund for lovene, går dette videre end til, at der blot skal tages »hensyn« til den. Ordene fordre, at denne adskillelse skal være den principale og afgørende. Men i den gældende lovgivning er det principale sondringsgrundlag forbrydelsens eller retsbruddets art (en objektiv, ikke en subjektiv sondring). Da det nu næppe kan være meningen at opgive denne sondring som tilgrundliggende for bestemmelsen af straffens størrelse, så at et lejlighedsmanddrab f. ex. ikke skulde straffes ligeså strængt eller strængere end et vanebyveri, er den sandsynlige mening — hvad der også bekræftes af det, der iøvrigt foreligger —, at adskillelsen i modsætning til det herskende system bør have en afgørende betydning for straffens art og måde, således at lejlighedsforbrydere bør

straffes på en, vaneforbrydere på en væsenlig anden måde.

Kan der være tvivl, om statuternes art. II, 4 stiller sig i egenlig forstand polemisk mod den gældende ret, er dette derimod utvivlsomt tilfældet med den i art. II, 9 udtalte sætning. Blandt vaneforbryderne udskiller denne sætning en særegen gruppe, »de uforbederlige« (les incorrigibles). Med hensyn til denne klasse af vaneforbrydere fordres det, at lovgivningen bør stille sig til opgave »at gøre dem uskadelige for et så langt tidsrum som muligt«. Den klare og selvforståelige modsætning hertil er, at samfundet ved dem skal opgive forsøgene både på at afskrække og korrigere. Muligheden af at nå noget ved straffemidler, der tilsigte en afskrækkende eller korrigerende påvirkning, er udelukket ved forudsætningen. Der kan da ikke stå nogen anden opgave tilbage for samfundet end at uskadeliggøre disse individer, som frembyde en vedvarende fare for samfundet. Det vilde da også være urimeligt at sætte bestemte grænser for disse personers straf. Den bør vare, så længe faren er der, og da faren ifølge forudsætningen er permanent, bør straffen også være permanent (»så længe som muligt«) og kun opføre, når ny omstændigheder måtte vise på afgørende måde, at forudsætningen ikke længere er tilstede.

Da lovgivningerne i almindelighed gøre anvendelse både af livsstraf og strafarbejde (henholdsvis transportation) på livstid, er det ikke ved at anerkende permanente straffe, at sætningen står i strid med det herskende system, men derved, at de permanente eller ubegrænsede straffe fordres anvendte, ikke på grund af forbrydelsens art, men uden hensyn til denne på grund af forbryderens karakter som en vaneforbryder, der er uforbederlig. Dette vilde, også uden den udtrykkelige tilføjelse, som den omspurgte sætning i statuterne gør, betyde en udvidelse af de permanente eller ubegrænsede straffes område, når man tænker på, at den pågældende klasse af forbrydere hyppigst må antages at skulle findes blandt dem, der begå tyverier eller lignende ejendomsfor-

brydelser. Men dertil kommer, at det udtrykkelig tilføjes, at denne permanente uskadeliggørelse bør finde sted, selv om forbrydelsen hører til de mindre*). Selv om det vel må antages, at sådanne forseelser, som efter fransk terminologi henhøre til contraventions, efter tysk til uebertretungen, ikke omfattes af sætningens fordring, ville dog f. ex. utvivlsomt professionelle betlere og løsgængere falde ind under den. For Danmarks vedkommende vilde dette da betyde et system i lighed med eller strengere end det, som var fastsat ved fdg. 21 august 1829, i modsætning til det, som lov 3 marts 1860 hjemler.

Hvad der må vække betænkelighed ved den fremstillede statsætning er ikke egenlig den store strengthed, den ånder. Man kan her finde en naturlig og ikke uberettiget reaktion mod en altfor vidt dreven mildhed, til hvilken lovgivningerne have haft nogen tilbøjelighed, og som ganske vist, ligeoverfor professionelle forbrydere, er, som PRINS siger, jfr. ovf., en meget dårlig sentimentalitet. Men så vigtigt det er i denne retning at fremhæve de ubønhørlige kriminalpolitiske krav, må det ikke glemmes, at der, som tidligere omtalt, er en ufravigelig grænse for disse i det »juridiske« synspunkt. Det er dette, som ikke påagtes tilstrækkelig, når man af rent subjektive grunde fordrer frihedsstraffen anvendt uden nogen begrænsning ved dommen mod personer, som dog ikke på grund af abnorme (pathologiske) tilstande falde udenfor al egenlig straf. Sålænge personen hører til de normale eller tilregnelige personers kreds, har han, forsåvidt straf angår, krav på at behandles efter strafferettens juridiske principer og ikke efter en ublandet kriminalpolitik. »Uforbederligheden« kan ikke berøve personen denne ret. Kriterierne for denne ikke patologisk betingede uforbederlighed

*) Den franske text siger endnu skarpere end den tyske: indépendamment de la gravité de l'infraction et quand même il ne s'agit que de la réitération de petits délits. Den tyske taler om: kleinere vergehung.

Handwritten note: Den tyske text siger endnu skarpere end den franske: unabhängig von der Schwere der That und selbst wenn es sich nur um die Wiederholung von kleinen Verbrechen handelt. Den franske taler om: kleinere Verbrechen.

måtte bestemmes enten af straffuldbyrdelsens autoriteter
a: administrativt, eller ved juridiske præsumtioner eller fik-
tioner (f. ex. et vist antal af domme); men begge dele
forbydes af det juridiske strafferetlige synspunkt. Lovgi-
veren er ligeoverfor tilregnelige personer nødt til at regne
med den forudsætning, at de ere »forbederlige«, lad for-
bederligheden så også kun være et svagt håb. For resten
turde det vel være, at praktiske fængselsmænds erfaringer
ikke så let og ubestridt kunne tages til indtægt til fordel
for forudsætningen om uforbederlighed, som der rimeligvis
er gået ud fra.

At mange kun ville tiltræde art. II 9 med forbehold,
ånser jeg efter det anførte for højst sandsynligt. Noget ændret
i affattelsen vilde den volde mindre betænkelighed. Den
uskadeliggørelse, som sætningen stiller som mål, nås i virke-
ligheden uden straf eller lignende repressive forholdsregler
ved den forsorg fra samfundets side, som de personer,
man væsenlig har for øje, i regelen ville hjemfalde til, og
som stiller dem under en disciplin, der skaffer en relativ
sikkerhed. Efter udstået straf vil den professionelle løs-
gænger komme under forsorg som fattiglem og være under-
givet fattiganstaltens disciplin. At indskærpe lovgivningen
— ikke just straffelovgivningen — ønskeligheden af denne
»civile« uskadeliggørelse ligger ikke udenfor en forenings
formål, der fremhæver sammenhængen mellem straf og
andre midler til at bekæmpe forbryderondet. Efter denne
videre forståelse af sætningen, der ganske vist vilde kræve
nogle ændringer i dens udtryk, vil den ikke kunne afskrække
nogen, selv om tilslutningen til foreningens program op-
fattedes som vedkommende enhver enkelthed i dette, hvad
der næppe er meningen.

På årsmødet i Bryssel var kampen mod forbrydelsens
gentagelse sat på dagsordenen ved følgende spørgsmål:
Hvilke ere manglerne ved det system, der for
tiden følges af de fleste lovgivninger til at be-

kæmpe tilbagefaldet? Betænkninger vare afgivne af v. HAMEL (Amsterdam) og LUCAS (Oporto).

LUCAS stiller sig på den positive italienske skoles standpunkt og deducerer de ændringer, han ønsker i det herskende system fra det udgangspunkt, at »la responsabilité comme condition essentielle de la répression doit céder la place à la témibilité.« Blandt flere konklusioner, han herfra når til, mærkes det, at han lader strafforhøjelsen være uafhængig af slægtskab mellem de begåede forbrydelser, og at han godkender den sætning, at den hårdnakkede fremturen også ved små forbrydelser efter et vist antal domme bør føre til deportation eller fængsling for bestandig. Der er inidlertid ikke grund til at dvæle yderligere ved denne betænkning, da forfatterens udgangspunkt, ligesom GAROFALOS i et tidligere omtalt æmne, ikke er accepteret af foreningen.

v. HAMELS betænkning er af særlig betydning, fordi den temmelig nøje slutter sig til statsætningerne i art. II 4 og 9, således som det efter det ovenfor bemærkede ligger nærmest at forstå disse. Det gældende system i behandlingen af recidivister erklærer han for absolut fejlagtigt for de fleste tilfældes vedkommende. Kun for en meget begrænset klasse af tilfælde passer det. Han adskiller nemlig tre klasser af recidivister og fordrer en forskel i straffens art og måde for hver af disse.

Den første, relativt lille klasse, som i regelen ikke haves for øje, når der tales om vaneforbrydere, består af de forbederlige recidivister, der lide af samme skavank som lejlighedsforbrydere, at de let bukke under for stærke lidenskaber, som vrede, skinsyge, kønslidenskab, insubordination. De have et overskud af »kriminell energi«. De forbrydelser, ved hvilke sådanne recidivister forekomme, ville være voldsomheder mod person og ejendom, opsætsighed mod myndighederne, forbrydelser mod den offentlige orden, angreb på kønssædeligheden, ærefornærmelser, grove uagtsomhedsforbrydelser. Ved denne gruppe, og ved den alene, passer det herskende system med forhøjelse af straffen i

det øjemed at skabe en virksommere afskrækkelse og således, at straffen har en forud given, ved dommen bestemt varighed. Hvorledes forskellige spørgsmål, som indenfor dette system opstå i henseende til korrekt og konsekvent gennemførelse, skulle løses, går forfatteren nærmere ind på.

Den anden klasse af recidivister er de egenlige vaneforbrydere, som dog ere forbederlige. Disse forbryderes tilbagefald har en anden psykologisk grund. Her er tale om personer, der ville leve, ikke af deres eget arbejde, men på samfundets bekostning. Det er de personer, der leve af tyveri, bedrageri eller andre berigelsesforbrydelser, falsk, arbejdsdygtige, men professionelle betlere og løsgængere, de, der leve af at befordre usædelighed o. s. v. De udgøre den egenlige, store masse af vaneforbrydere. I modsætning til den første klasse er deres svaghed ikke en kriminel energi, men netop mangel på energi — »social neurastheni«. Disse recidivister eller vaneforbrydere (thi også uden forudgående dom kunne de være det) bør straffes på en anden måde end hine. Straffens formål bør være at forbedre dem, bibringe dem styrke, ikke som ved hine, at kue. På dem passer den progressive, efter penitentiære principer anvendte frihedsstraf. Men denne straf kan ikke være forud ufravigelig bestemt. Den bør være relativt ubestemt. Behandlingen af dem bør vare sålænge, som formodningen for deres farlighed ikke er ophørt. For at konstatere dette, foreslås en første dom med bestemte grænser, og derefter, om fornødent, en anden dom med et maximum, der dog kan forkortes. Det tilrådes ikke at opgive den bestemt, der ligger i et sådant maximum, førend vaneforbryderne gå over i den tredje og sidste klasse.

Denne indbefatter de uforbederlige vaneforbrydere, hvad enten disse ere udgåede af den første eller anden klasse. Ved dem kan der ikke være nogen anden opgave end at gøre dem uskadelige sålænge som muligt, ved en straf, der er af ubegrænset varighed, en straf, der kun kan

tilbagekaldes, når senere exceptionelle omstændigheder indtræde. Loven måtte bestemme kriterierne for at statuere uforbederligheden, navnlig hvormange domme der skal udkræves, og for hvilke forbrydelser. Dommerens opgave vilde det blive at afgøre, om disse betingelsers tilstedeværelse i det konkrete tilfælde hjemlede antagelsen. En observationsperiode bør forudgå den endelige dom, der dikterer indespærring (eller transportation) for livstid.

Den forholdsvis korte debat af det rejste spørgsmål på mødet i Bryssel giver kun sparsomme bidrag til vurderingen af de ny synspunkter, som gøres gældende i statuterne og v. HAMELS betænkning. Flere talere dvælede ved manglerne ved det nu fulgte system for recidivisters behandling, men uden at komme ind på spørgsmålet, om hjælpemidlet ligger i en principforandring, som forlangt af v. HAMEL. Andre forudsatte en principforandrings rigtighed, men uden at begrunde den, og anbefale da transportation som det, hvortil der bør gås over. Særlig udviklede LEVEILLÉ, hvorledes man i Frankrig var beredt på at forandre loven af 1885 i den retning, at der indførtes en tvungen transportation for recidivister af profession, en frivillig for de recidivister, der debutere som sådanne. Mod muligheden af at organisere transportationsstraffen erklærede FOINITZKY sig, henvisende til den i Rusland vundne erfaring, medens andre tog principielt forbehold mod denne straf. LISZT fandt det nuværende system fuldstændig forkasteligt, fordi det var absolut uvirksomt. En klassifikation af vaneforbrydere var nødvendig, men v. HAMELS vilde han ikke slutte sig til. I lignende retning udtalte LEVEILLÉ sig, idet han fandt v. HAMELS klassifikation altfor «filosofisk». Til slutning vedtog mødet en af v. HAMEL foreslået resolution, hvis rækkevidde i negativ retning vel ikke lader noget tilbage at ønske, men som efterlader mange huller med hensyn til det positive, ordet tages for. Meningen har for såvidt åbenbart været at reservere sig. Den vedtagne resolution lyder således:

»Foreningen antager, at det nuværende system med hensyn til recidivisternes behandling er mangelfuldt i princippet og absolut utilfredsstillende til virkelig bekæmpelse af recidivet.

Som hovedmangler ved systemet fremhæver foreningen især:

1. Mangelen af klassifikation og den ensartede behandling af vane- og lejlighedsforbrydere;
2. misbrugen med altfor korte frihedsstraffe, der have til følge, at recidivisterne atter indtræde i samfundet, uden at dette er beskyttet på fyldestgørende måde.

Det ses, at denne resolution ikke har udtalt nogen godkendelse af begrebet »de uforbederlige vaneforbrydere« eller af fordringen om de ubegrænsede straffe for disse, være sig ved større eller mindre forbrydelser. Den har altså ikke kastet sit lod i vægtskålen til fordel for kriminalpolitiken i den kamp, som det juridiske synspunkt på dette punkt sikkert vil opretholde mod det kriminalpolitiske.

Med hensyn til de ting, resolutionen omhandler, er en forståelse og dermed et frugtbart udgangspunkt for en fremtidig udvikling ikke utænkelig. Næppe vil man således fra nogen side vægre sig ved at erkende, at det nuværende system ligeoverfor recidivet lider af væsentlige mangler, og man vil ikke behøve at rejse strid, om disse mangler angå »princippet« eller ikke. Ikke heller vil det lettelig bestrides, at systemets resultater ikke ere tilfredsstillende, selv om man måtte finde udtrykket »absolut utilfredsstillende« stærkere, end kendsgerningerne med sikkerhed hjemle.

Hvad dernæst de positive anvisninger til forbedring af systemet angår, må det sikkert erkendes, at der ligger en frugtbar tanke i fordringen om klassifikation af recidivisterne med den virkning bl. a., at vane- og lejlighedsforbrydere ikke få en ensartet behandling. Kun bør klassifikationen ikke bygges på et abstrakt filosofisk grundlag. Det ligger

nær at vente, at en forening, der selv fremhæver nødvendigheden af at tage hensyn til anthropologiske og sociologiske forskninger, og som ligeledes fremhæver den betydning, der bør tillægges straffuldbyrdelsens resultater, vil lade sig det være magtpåliggende at fremskaffe materialet for en brugbar klassifikation fra den kilde, der alene kan yde den, nemlig fra de erfaringer, der ere vundne ved straffuldbyrdelsen, d. v. s. fra strafanstalterne. Derved vil der tillige vindes et faktisk grundlag til at dømme om kategorien »de uforbederlige«, hvilket er en nødvendig forudsætning for at udkæmpe striden om disses behandling. Og der vil fremdeles derved kunne vindes et sikkert grundlag til at afgøre, hvor dybtgående den forskel i behandlingen bør være, som fordres. Det må nemlig erkendes, at en formel, der skarpt sondrer mellem »afskrække«, »forbedre« og »uskadeliggøre«, ikke finder, eller kan finde, et ligeså skarpt afpræg i det praktiske liv, men i dette kun kan have et meget betinget og relativt værd. Det er da heller ikke på forhånd udelukket, at den forskel i behandlingen, der fordres, ikke vil gå dybere, end at den kan gennemføres af straffuldbyrdelsen, uden at hverken ny love eller ny strafanstalter eller ny strafinstitutioner (transportation) dertil behøves.

Med mindst forbehold turde der endelig være grund til at slutte sig til den anden positive fordring, som resolutionen indeholder, nemlig om længere frihedsstraffe mod recidivisterne, end der nu ofte anvendes; thi det er sikkert, at frihedsstraffe, der ere for korte til at nå enten recidivistens afskrækkelse eller hans forbedring, end sige hans uskadeliggørelse, ere meningsløse; Intet »juridisk« synspunkt kan her med nogen ret stilles op mod kriminalpolitikens krav. Når foreningen gør sig til organ for dette krav, bør den derfor gøre regning på uforbeholden og almindelig tilslutning.

C. Goos.